

CHUYÊN ĐỀ

PHƯƠNG PHÁP TỔ CHỨC GIẢI ĐẤU CỜ VUA

Giáo viên: Nguyễn Nam Hưng

NỘI DUNG CHUYÊN ĐỀ

1

•NGUYÊN TẮC CHUNG VỀ PHƯƠNG PHÁP TỔ CHỨC THI ĐẤU VÀ TRỌNG TÀI CỜ VUA

2

•*PHƯƠNG PHÁP TỔ CHỨC THI ĐẤU VÀ TRỌNG TÀI CỜ VUA*

I. NGUYÊN TẮC CHUNG VỀ PHƯƠNG PHÁP TỔ CHỨC THI ĐẤU VÀ TRỌNG TÀI CỜ VUA

- 1. Luật Cờ Vua không thể bao quát tất cả các tình huống xảy ra trong quá trình diễn biến một giải Cờ Vua, một ván đấu Cờ Vua, cũng như không thể quy định được hết tất cả các vấn đề trong mọi tình huống xảy ra. *Vì vậy, về mặt nguyên tắc, nếu có một tình huống xảy ra, nhưng không được điều nào trong luật quy định rõ ràng, thì có thể nghiên cứu những tình huống tương tự được đề cập trong luật để tìm ra một giải pháp chính xác.*

2. Các chỉ dẫn chung, điều lệ giải, các quy định cụ thể trong việc hướng dẫn tổ chức thi đấu và trọng tài Cờ Vua phải được xây dựng trên quan điểm cho rằng, các cán bộ tổ chức - quản lý, các cán bộ chuyên môn, các trọng tài đều có đủ trình độ cần thiết, có khả năng xét đoán lành mạnh và tinh thần khách quan tuyệt đối. Bởi các chỉ dẫn, các điều luật, các quy định quá cụ thể sẽ tước mất quyền tự do xét đoán - quyết định của các cán bộ chuyên môn Cờ Vua, của các trọng tài, làm hạn chế sự sáng tạo của họ trong khi tìm cách giải quyết vấn đề một cách đúng đắn, công bằng và sát với từng trường hợp trong những tình hình thực tế riêng biệt.

3. Khi tiến hành tổ chức bất kỳ một giải Cờ Vua nào (dù ở cấp độ nào) việc định ra các quy định, đưa ra các chỉ dẫn, thậm trí việc đưa ra các điều bổ sung trong điều lệ mang tính chi tiết vẫn có thể được, xong cần phải tuân thủ các quy tắc sau:

a. Trong mọi trường hợp, điều lệ của một giải Cờ Vua không được có chi tiết nào trái với luật hiện hành của Liên đoàn Cờ Vua thế giới đang được Liên đoàn Cờ Việt Nam áp dụng, thực hiện.

b. Quy định, chỉ dẫn, điều lệ giải của mỗi cấp (tỉnh, thành, ngành...) chỉ được áp dụng trong phạm vi quản lý của cấp đó, và không có giá trị cho bất kỳ giải đấu nào do Liên đoàn Cờ Việt Nam, FIDE tổ chức như các giải vô địch, các giải cá nhân và đồng đội cấp toàn quốc, hoặc giành các danh hiệu do Liên đoàn Cờ, Tổng cục TDTT, FIDE quy định.

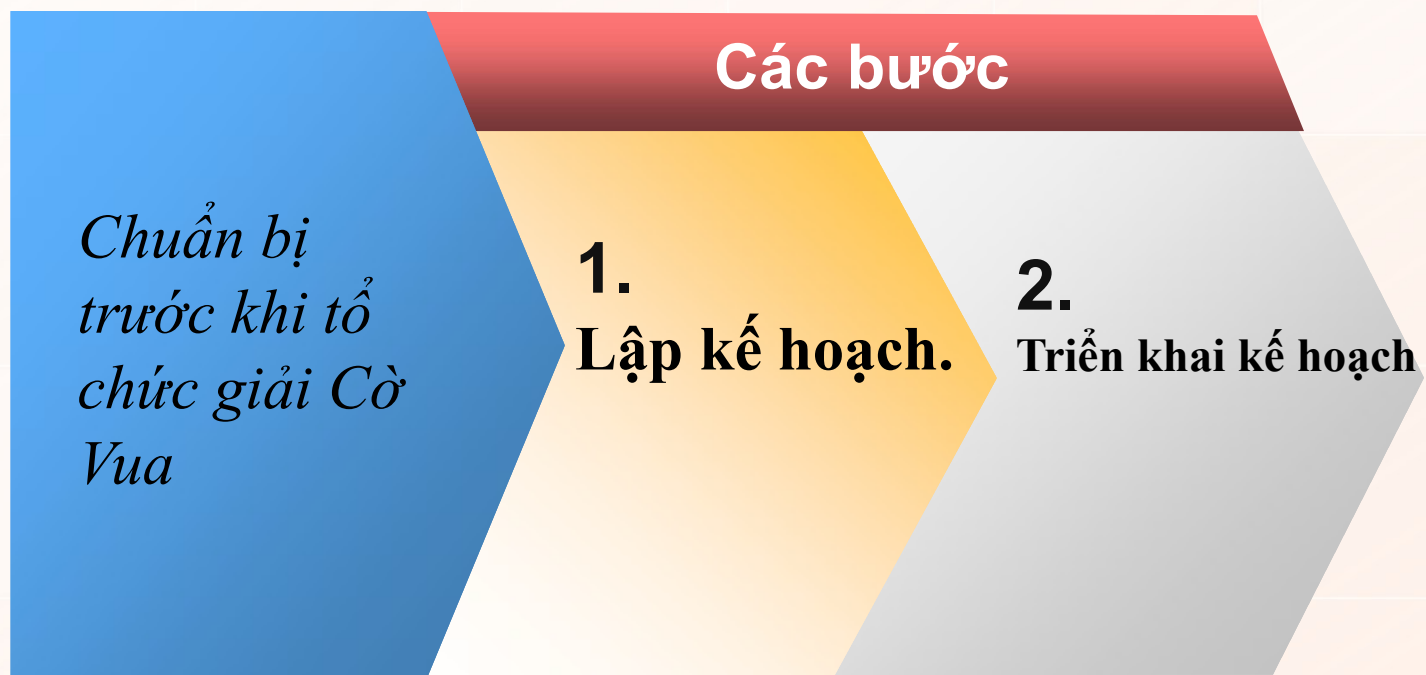
Những chỉ dẫn về phương pháp tổ chức thi đấu và trọng tài được xây dựng trên những quan điểm này và tùy vào đặc điểm thực tiễn của mỗi địa phương mà vận dụng cho phù hợp.

II. PHƯƠNG PHÁP TỔ CHỨC THI ĐẤU VÀ TRỌNG TÀI CỜ VUA

Các bước tiến hành tổ chức một giải thi đấu Cờ Vua

2.1. Chuẩn bị trước khi tổ chức giải Cờ Vua:

Bước 1: Lập kế hoạch.

Kế hoạch này cần thiết phải được sự chấp thuận (phê duyệt) của cơ quan chủ quản và nằm trong chương trình công tác năm của đơn vị.

Nếu không xây dựng được một kế hoạch (hoặc kế hoạch không được chấp thuận) thì điều hiển nhiên là sẽ không thể tiến hành tổ chức giải đấu được. Thông thường, việc xây dựng kế hoạch này nằm trong kế hoạch công tác chuyên môn chung của đơn vị.

Điểm cần lưu ý là phải có sự hợp lý trong quá trình xây dựng kế hoạch (đề cập đến sự hợp lý về thời gian, quy mô giải và kinh phí tổ chức giải), điểm này được đưa ra, vì đặc điểm của các cuộc thi đấu Cờ Vua dù ở cấp độ nào thông thường cũng kéo dài nhiều ngày, dễ làm ảnh hưởng đến các mặt công tác khác (như thời gian học tập của học sinh, chế độ công tác của cán bộ, năng xuất lao động của cơ quan...). Đây cũng là một điểm cần thiết phải lưu ý trong quá trình xây dựng kế hoạch tổ chức giải.

Bước 2: Triển khai kế hoạch.

1

Xây dựng kế hoạch cụ thể triển khai kế hoạch tổng thể đã đăng ký.

2

Thành lập ban tổ chức giải.

3

Ban tổ chức ra điều lệ giải.

4

Thông tin tuyên truyền về giải đấu.

5

Chuẩn bị cơ sở vật chất.

6

Chuẩn bị chuyên môn.

1

Xây dựng kế hoạch cụ thể triển khai kế hoạch tổng thể đã đăng ký.

Điểm đáng lưu ý của khâu này là, nếu như trước đây các giải Cờ Vua hầu hết được "án định" bởi sự ra đời của các "điều lệ giải" như một tiền đề để quyết định việc tổ chức giải Cờ Vua, thì đến nay khoa học "tổ chức - quản lý TĐTT" và thực tiễn đã chứng minh rằng tính hiệu quả của sự khởi điểm như vậy sẽ không cao, và thường dẫn đến các vấn đề nảy sinh không cần thiết.

Xây dựng kế hoạch cụ thể triển khai kế hoạch tổng thể đã đăng ký.

Việc xây dựng một kế hoạch cụ thể để triển khai kế hoạch tổng thể thông thường được xác định dựa trên tuần tự sau:

- + Khảo sát sơ bộ về mọi mặt để xác định tính khả thi trong quá trình tổ chức giải (thông qua hình thức thăm dò, khảo sát, điều tra về nguồn lực và nhân lực, về cơ sở vật chất đảm bảo, về lực lượng tham gia...)

- + Xây dựng kế hoạch chi tiết về mọi mặt để thông qua các cấp lãnh đạo trên cơ sở đã điều tra khảo sát.

- + Ấn định thời gian cho từng công việc cụ thể (về cơ sở vật chất, về công tác chuyên môn... và thậm chí là sự liệt kê đến chi tiết các công việc cần thực hiện cũng như thời gian cần phải hoàn thành).

Sau khi đã xây dựng kế hoạch triển khai chi tiết nêu trên (thông thường từ 2 - 3 tháng trước khi tiến hành tổ chức giải) là việc vận động, việc bảo vệ kế hoạch đó trước các cấp có thẩm quyền để có thể bước sang nội dung thứ hai.

Thành lập ban tổ chức giải

Với sự chuẩn y và phê duyệt đồng ý cho tổ chức giải của các cấp quản lý có thẩm quyền thì công việc tiếp theo phải là công tác tổ chức dựa trên căn cứ của kế hoạch chi tiết đã xây dựng ở trên.

Điểm đáng lưu ý của nội dung này phải là sự cân nhắc một cách kỹ lưỡng - sao cho thành phần của ban tổ chức đảm bảo nguyên tắc cân đối, đủ và toàn vẹn, song cũng cần lưu ý đến việc huy động các đoàn thể xã hội tham gia vào ban tổ chức để phát huy toàn bộ các nguồn nhân lực trong xã hội tham gia vào việc tổ chức và phổ biến rộng rãi môn thể thao này.

Thành lập ban tổ chức giải

Tuỳ thuộc vào quy mô, hình thức tổ chức giải Cờ Vua mà thành phần ban tổ chức một giải Cờ Vua bao gồm:

- + Các cấp lãnh đạo chủ quản (Lãnh đạo Sở, Phòng hay BGH...).
- + Đại diện cơ quan tài trợ giải (nếu có).
- + Lực lượng đảm bảo yếu tố cơ sở vật chất - hậu cần (cơ quan kế hoạch, hành chính, tài vụ...).
- + Lực lượng đảm bảo yếu tố tuyên truyền - thông tin (đoàn thể, ban ngành...).
- + Lực lượng đảm bảo yếu tố an ninh, y tế phục vụ giải (công an, y tế...).
- + Lực lượng đảm bảo yếu tố chuyên môn (các cán bộ chuyên môn Cờ Vua, các trọng tài, các nhà tổ chức chuyên môn...).

Thành lập ban tổ chức giải

Với cơ cấu của ban tổ chức giải như vậy cần phải có sự phân công trách nhiệm rõ ràng về từng mặt cấu thành nên giải đấu như: Ai là người chịu trách nhiệm về khâu tổ chức, chuyên môn, tài chính, y tế - bảo vệ, tuyên truyền... Cuối cùng, điểm gợi ý cho việc thực hiện nội dung này phải là sự tham mưu của chính các cán bộ chuyên môn cho các cấp lãnh đạo khi ra quyết định thành lập ban tổ chức.

Ban tổ chức giải là một tổ chức lâm thời được tồn tại từ khi có quyết định thành lập đến khi các công việc ở vấn đề thứ 3 trong quá trình tổ chức giải chấm dứt thì ban tổ chức mới chấm dứt sự tồn tại của mình.

Xây dựng và ban hành điều lệ giải

Song song với việc thành lập ban tổ chức là sự chuẩn bị điều lệ giải mà phần nhiều do chính các cán bộ tổ chức, các cán bộ chuyên môn Cờ Vua đảm nhiệm. Vì "điều lệ" thi đấu mang tính pháp lý và là cơ sở cho các bước tiếp theo trong quá trình tổ chức, nên sau khi soạn thảo bản dự thảo "điều lệ" phải có sự đóng góp ý kiến rộng rãi của các nhà chuyên môn, các cấp lãnh đạo và thậm chí của chính đối tượng thực thi bản điều lệ đó, nhằm đảm bảo tính khách quan, tính thực tiễn, và tính khả thi của điều lệ. Cũng cần phải lưu ý rằng, trong quá trình xây dựng điều lệ phải mang tính kế thừa (trên nền tảng của các điều lệ giải tương ứng đã xây dựng trước), phải có tính mục đích và tính khoa học.

Xây dựng và ban hành điều lệ giải

Điều lệ thi đấu giải Cờ Vua cũng như các điều lệ thi đấu các môn thể thao khác có cấu trúc tương đối giống nhau, song do Cờ Vua là môn thể thao trí lực có những điểm khác biệt nên điều lệ cũng có những điểm riêng biệt.

Sau khi bản dự thảo điều lệ do các cán bộ chuyên môn dự thảo xong, cần phải được thông qua ban tổ chức, và như vậy điều lệ chính thức mới được ban hành.

Thông tin tuyên truyền về giải đấu

Sau khi Điều lệ giải đã được Ban tổ chức ban hành thì công việc tiếp theo phải là sự vận động, tuyên truyền cho giải đấu. Nếu các "điều lệ" của các giải có quy mô lớn, nằm trong hệ thống các giải đấu do Tổng cục TDTT, Liên đoàn Cờ Việt Nam quản lý thì việc thực thi chúng là trách nhiệm của các Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch. Do vậy công tác tuyên truyền điều lệ giải có sự giảm nhẹ đáng kể.

Song, đối với các giải thi đấu Cờ Vua nằm ngoài lĩnh vực quản lý của Tổng cục TDTT, Liên đoàn Cờ Việt Nam (như Giải vô địch ngành, giải truyền thống tỉnh, giải Cờ Vua các cấp cơ sở...) thì khâu tuyên truyền, vận động, phổ biến điều lệ giải là một khâu quan trọng không thể thiếu. Điểm căn bản của nội dung này là sự vận động tham gia vào công tác tuyên truyền điều lệ giải của các đoàn thể trong xã hội (như Công đoàn, Đoàn thanh niên, các ban ngành...) đặt dưới sự chỉ đạo chung của 1 thành viên trong Ban tổ chức giải.

Thông tin tuyên truyền về giải đấu

Thông thường việc vận động - tuyên truyền được tiến hành theo tuần tự sau:

- Gửi điều lệ giải xuống các cơ sở (các cơ quan, trường học, các lớp, các đội, các đoàn... là những đối tượng trực tiếp thực hiện điều lệ.

- Thu nhận các ý kiến phản hồi từ các cơ sở đó và bước đầu nắm những thông tin về: số lượng người tham dự, đối tượng tham dự, những thuận lợi và các khó khăn của đơn vị trong việc tham dự giải... cũng như những điều bất hợp lý trong "điều lệ giải" đã xây dựng).

- Tiến hành tuyên truyền giải (thông qua việc đăng thông tin, quảng cáo, thông báo qua các phương tiện thông tin đại chúng...) và sát đến ngày đấu là sự tuyên truyền thông qua các panô, áp phích, biểu ngữ xung quanh địa điểm tổ chức giải...

Thông tin tuyên truyền về giải đấu

Tất cả các hình thức tuyên truyền trên đều phải huy động tối đa sự tham gia của các tổ chức đoàn thể xã hội để nâng cao tính hiệu quả của công tác tuyên truyền, vận động.

Tuy nhiên cũng cần phải lưu ý rằng, công tác tuyên truyền, vận động cho giải không chỉ là công việc của các đoàn thể, mà còn phải là sự tham gia tích cực của các cán bộ tổ chức - quản lý, các cán bộ chuyên môn Cờ Vua. Sự có mặt của đối tượng này trong quá trình tuyên truyền - vận động cho giải đấu là chủ yếu phục vụ cho các mặt chuyên môn của giải. Thậm chí, trong một số trường hợp, để có được sự tham gia đầy đủ của các đối tượng vào giải đấu (nhất là các cấp cơ sở) thì các cán bộ chuyên môn Cờ Vua còn phải tổ chức công tác tuyên truyền - vận động dưới nhiều hình thức mang tính trợ giúp chuyên môn khác như: Tổ chức lớp hướng dẫn giải đấu, tổ chức bồi dưỡng nghiệp vụ cho đối tượng dự giải, trợ giúp về chuyên môn cho các đội, hướng dẫn cách thức ghi biên bản và cách sử dụng đồng hồ chuyên dụng...

Chuẩn bị cơ sở vật chất phục vụ giải

Đây là một nội dung quan trọng, đảm bảo cho công việc tổ chức giải Cờ Vua ở bất kỳ cấp độ nào. Tùy thuộc vào quy mô, hình thức, tính chất mà kinh phí phục vụ giải cũng như cơ sở vật chất cho giải đấu có mức độ tương ứng. Sự chuẩn bị cơ sở vật chất thông thường bao gồm 2 mặt:

-***Kinh phí phục vụ giải*** (ở đây chủ yếu đề cập đến khía cạnh tài chính thiết yếu).

-***Chuẩn bị cơ sở vật chất***

Chuẩn bị cơ sở vật chất phục vụ giải

1. Kinh phí phục vụ giải

Kinh phí tổ chức thi đấu một giải Cờ Vua (như trên đã đề cập tùy thuộc vào quy mô, hình thức tổ chức và tính chất của mỗi giải khác nhau kinh phí phục vụ, tổ chức cũng khác nhau). Kinh phí phải đảm bảo cho các khoản sau:

+ Kinh phí tổ chức: Đây là phần kinh phí được gọi là "tổ chức phí" và nằm trong quy định của Nhà nước, phần kinh phí này bao gồm: Bồi dưỡng cho các thành viên của Ban tổ chức giải trong quá trình làm việc, kinh phí phục vụ cho các buổi họp của Ban tổ chức và họp báo, họp thông qua hay bổ sung điều lệ, họp chuyên môn, bốc thăm thi đấu, họp rút kinh nghiệm về chuyên môn giữa giải đấu... cũng như kinh phí phục vụ việc ăn, ở, đi lại của các thành viên trong Ban tổ chức khi phải triệu tập họ từ nơi xa đến địa điểm thi đấu... đồng thời cũng từ nguồn kinh phí này đảm bảo cho việc thanh toán bồi dưỡng cho công tác trọng tài, tập huấn trọng tài của giải đấu theo quy định.

Chuẩn bị cơ sở vật chất phục vụ giải

1. Kinh phí phục vụ giải

+ Kinh phí giải thưởng: Bất kỳ một giải thi đấu nào cũng phải có nguồn kinh phí giải thưởng. Tùy thuộc vào tính chất và quy mô của mỗi giải mà các cán bộ tổ chức, cán bộ chuyên môn Cờ Vua phải lập kế hoạch dự trù cho các mặt sau:

- * Kinh phí huy chương (đoàn, đội, cá nhân - số lượng theo điều lệ).
- * Kinh phí cờ thưởng (đoàn, đội).
- * Kinh phí tặng phẩm lưu niệm (nếu có).
- * Kinh phí giải thưởng (nếu có).

Trong trường hợp có các đơn vị tài trợ, thông thường các đơn vị tài trợ sẽ định ra các mức thưởng cho các tập thể và cá nhân đoạt giải, song cần phải đảm bảo sự cân đối cơ cấu giải thưởng chứ không nên để chênh lệch quá mức làm mất đi tính cân đối đó (ví dụ có những giải đơn vị tài trợ cơ cấu giải thưởng cho VĐV đoạt giải nhất cá nhân là 1 triệu đồng song nhất đồng đội chỉ có 3 trăm nghìn ...).

Chuẩn bị cơ sở vật chất phục vụ giải

1. Kinh phí phục vụ giải

+ Kinh phí "văn phòng phẩm": Đây là một công việc cần thiết phải có ở mỗi giải đấu, và nguồn kinh phí phục vụ cho mặt công tác này chiếm một phần không nhỏ. Ở hầu hết các giải Cờ Vua mà chúng tôi quan sát được, đều ghi nhận những khó khăn nhất định khi thực hiện công tác này của các cán bộ chuyên môn trong điều kiện thiếu kinh phí. Trong kế hoạch dự trù kinh phí của giải kinh phí cho mặt công tác này bao gồm: Bút dạ, ghim dập, ghim, dao, kéo, bìa, thước kẻ, bút bi cho trọng tài...

Chuẩn bị cơ sở vật chất phục vụ giải

1. Kinh phí phục vụ giải

+ Kinh phí bồi dưỡng làm ngoài giờ (hoặc thêm giờ) cho các trọng tài, trọng tài thư ký.

+ Kinh phí bồi dưỡng cho các chuyên gia kỹ thuật: Thông thường các giải Cờ Vua trong hệ thống thi đấu của Liên đoàn Cờ Việt Nam hiện nay đều sử dụng chương trình bốc thăm SwissManager. Việc ứng dụng chương trình này trong quá trình tổ chức sẽ tạo điều kiện tiết kiệm đáng kể thời gian và đảm bảo độ chính xác cao trong điều hành giải đấu. Tuy nhiên, cũng phải ghi nhận rằng mặc dù phương tiện kỹ thuật đảm bảo cho quá trình sử dụng chương trình bốc thăm đó là có, song việc phổ biến rộng rãi quy trình áp dụng và trình độ chuyên môn Tin học của các cán bộ chuyên môn Cờ Vua là chưa đủ đáp ứng, do vậy ở hầu hết các giải đấu Cờ Vua hiện nay vẫn còn phải cần đến sự trợ giúp của các chuyên gia kỹ thuật Tin học trong quá trình bốc thăm và chuẩn bị cho giải đấu.

Chuẩn bị cơ sở vật chất phục vụ giải

1. Kinh phí phục vụ giải

+ Kinh phí cơ sở thiết yếu chuyên môn:

Là phần kinh phí phục vụ cho việc thuê địa điểm thi đấu, bàn ghế, đồng hồ chuyên dụng, bàn - quân cờ (trong điều kiện cho phép có thể mua), kinh phí phục vụ cho việc trang trí địa điểm khai, bế mạc, kinh phí phục vụ tuyên truyền như làm panô, áp phích, cờ, biểu ngữ... đồng thời với nguồn kinh phí này phải là sự phục vụ (cho dù ở mức tối thiểu) các điều kiện đảm bảo cho quá trình thi đấu của VĐV như nước uống, điều kiện y tế, ánh sáng, nhiệt độ phòng thi đấu, vấn đề an ninh cũng như điều kiện vệ sinh đảm bảo.

Điều lưu ý ở phần này là, với các giải Cờ Vua tổ chức mang tính phong trào cần phải tạo được sự động viên - khích lệ cho các đối tượng tham dự giải (thông qua điều lệ giải) dưới hình thức tặng thêm các giải thưởng khuyến khích như: VĐV ít tuổi nhất dự giải, VĐV lớn tuổi nhất, ván cờ hay nhất, đội tiến bộ nhất... và trong quá trình lập dự trù kinh phí để tổ chức cần thiết phải đưa thêm kinh phí cho các giải khuyến khích động viên đó.

Chuẩn bị cơ sở vật chất phục vụ giải

2. Chuẩn bị cơ sở vật chất:

Sau khi đã hoàn tất các thủ tục về mặt kinh phí là nội dung chuẩn bị cơ sở vật chất. Đây là điều kiện thiết yếu cần phải được tính toán, xác định một cách cụ thể, chi tiết. Nội dung công việc này bao gồm:

+ **Chuẩn bị phòng thi đấu:** Phòng đấu phải đảm bảo thoáng mát, vệ sinh, đủ ánh sáng. Trong quá trình chuẩn bị phòng đấu cần phải tính đến các yếu tố chuyên môn Cờ Vua như: Tĩnh lặng, thông thoáng, đủ rộng. Sự sắp xếp bố trí trong phòng thi đấu phải hợp lý, và thông thường trước mỗi giải đấu cần thiết phải lên sơ đồ khu vực thi đấu cũng như sơ đồ phòng thi đấu và thông báo cho các VĐV, các đội tham dự được biết.

+ **Trang thiết bị phòng đấu:** Để có thể tiến hành thi đấu Cờ Vua thì trước hết cần có sự chuẩn bị chu đáo về bàn - ghế ngồi, bàn cờ - quân cờ và **đồng hồ chuyên dụng** cũng như các dụng cụ - phương tiện cần thiết khác (Biểu bảng tên VĐV, số thứ tự bàn đánh, các bảng thi đấu...).

Chuẩn bị cơ sở vật chất phục vụ giải

2. Chuẩn bị cơ sở vật chất:

+ Bàn - ghế: Bàn thi đấu Cờ Vua lý tưởng là bảo đảm 01 cặp đánh trên 1 bàn, có kích thước 80cm x 120cm x 80cm (rộng - dài - cao) và ghế ngồi có chiều cao tương ứng là 60 cm. Mặt bàn cần phải phẳng và liền trên đó đặt bàn cờ thi đấu, đồng hồ chuyên dụng, biển tên các VĐV và số thứ tự của bàn đấu (Xem sơ đồ 9).

+ Bàn thi đấu cần phải được sắp xếp sao cho thuận tiện trong việc ra vào của các VĐV, thuận tiện trong việc quan sát - điều hành của các trọng tài.

+ Bàn và quân cờ (xem sơ đồ 10): Bàn cờ được đặt giữa bàn, phía tay phải của đấu thủ cầm quân Trắng là đồng hồ chuyên dụng được đặt cách bàn cờ 15 - 20 cm. Phía sau của đồng hồ chuyên dụng là số thứ tự bàn đấu và biển tên của các VĐV, mặt dán hoặc điền tên các VĐV quay về phía bàn cờ và trọng tài. Trong điều kiện cho phép biển tên của các VĐV có thể treo ở cạnh bàn, song không quá thấp để đảm bảo cho các khán giả và trọng tài quan sát được.

Chuẩn bị cơ sở vật chất phục vụ giải

2. Chuẩn bị cơ sở vật chất:

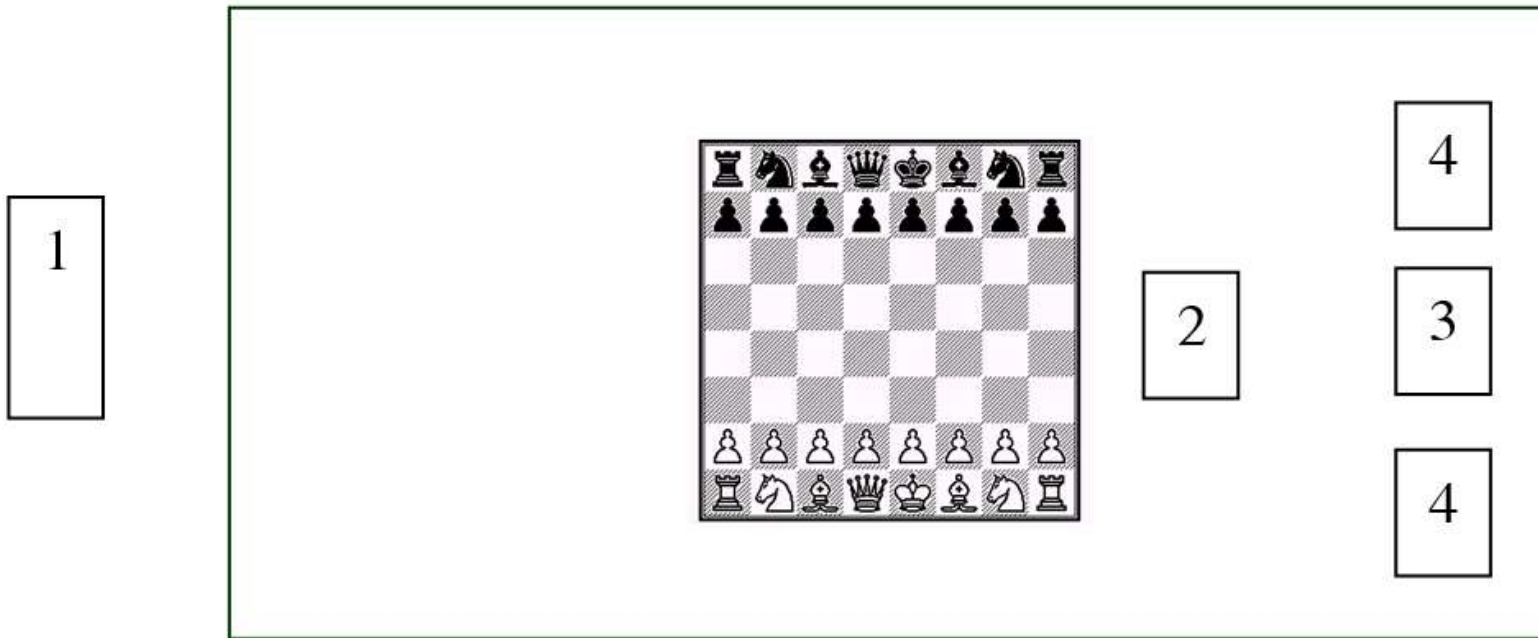
GIẢI VÔ ĐỊCH CỜ VUA NHANH HÀ NỘI MỞ RỘNG TRANH CÚP KIẾN TƯỚNG TƯƠNG LAI LẦN V

HƯỚNG DẪN TÌM CHỖ NGỒI (BÀN ĐẤU)

Chuẩn bị cơ sở vật chất phục vụ giải

2. Chuẩn bị cơ sở vật chất:

- Ghi chú:
1. Vị trí trọng tài bàn.
 2. Vị trí đặt đồng hồ chuyên dụng.
 3. Vị trí đặt số thứ tự bàn đấu.
 4. Vị trí đặt biển tên VĐV.

Ngoài những chỉ dẫn nêu trên trong điều kiện có thể (và cần thiết) phải tiến hành làm các biển chỉ dẫn vị trí y tế, vị trí đặt nước uống, cũng như biển bàn của trọng tài thư ký, khu vực kỹ thuật...

Công việc chuẩn bị chuyên môn chủ yếu thuộc về các cán bộ chuyên môn Cờ Vua mà nội dung của công tác chuẩn bị bao gồm:

- **Lập chương trình thi đấu:** Tùy thuộc vào quy mô, hình thức tổ chức thi đấu, số lượng các vòng đấu, số thời gian ấn định cho mỗi ván đấu mà các cán bộ chuyên môn cần thiết phải xây dựng các phương án (ít nhất là 2 phương án) thi đấu. Trong quá trình lập chương trình thi đấu cần phải sắp xếp một cách hợp lý các vòng đấu.
- Các hình thức thi đấu môn Cờ vua hay áp dụng: Vòng tròn, Loại trực tiếp... **Đặc biệt là hình thức thi đấu Hệ Thụy Sĩ.**

Chuẩn bị chuyên môn

- **Chuẩn bị cho cuộc họp chuyên môn với các HLV - lãnh đội:** Đây là một khâu quan trọng cần thiết phải tiến hành và cần phải có sự chuẩn bị kỹ lưỡng. Bởi điều lệ của mỗi giải thi đấu ở mỗi cấp đều có sự bổ sung, điều chỉnh cho phù hợp với điều kiện thực tiễn. Do vậy, mục đích chính của cuộc họp chuyên môn với các lãnh đội phải là sự thống nhất về chuyên môn của giải đấu. Các cán bộ chuyên môn phải là người điều hành chính của cuộc họp này, đồng thời là người thu nhận những ý kiến đóng góp, những ý kiến đề nghị từ phía các HLV - lãnh đội về những vấn đề nảy sinh trong lĩnh vực chuyên môn.

Thông thường, buổi họp chuyên môn như vậy được tổ chức trước giải thi đấu từ 2 - 3 ngày. Trên cơ sở các ý kiến chung từ phía các đội, các đoàn mà có sự nhất trí với Ban tổ chức và có ý kiến phúc đáp kịp thời cho các đội - các đoàn. Nếu tại cuộc họp chuyên môn với các lãnh đội, những vấn đề thắc mắc về điều lệ, nhân sự cũng như những vấn đề khác liên quan đến công tác chuyên môn được giải quyết và nhất trí thì có thể tiến hành nội dung tiếp theo: Bốc thăm thi đấu vòng 1.

- **Bốc thăm thi đấu vòng 1**: Là sự xác định thứ tự của các đấu thủ trong 1 giải đấu. Sự xác định này là cần thiết, đảm bảo cho các công việc trong giải đấu được thực hiện chính xác và nhanh chóng. Trước khi tiến hành bốc thăm xác định số thứ tự của các đấu thủ, các cán bộ chuyên môn cần phải có sự chuẩn bị trước các lá thăm. Điểm lưu ý là các lá thăm phải giống nhau, không có điểm đặc biệt và các chữ số (để xác định thứ tự của các đấu thủ) không quá rõ.

Sau khi các thông tin đã được công khai cho tất cả các đội - các đoàn mà không có sự khiếu nại nào, thì tiến hành bốc thăm xác định số thứ tự thi đấu của các đấu thủ và ghi rõ vào bảng trên.

Bộ phận kỹ thuật sẽ căn cứ vào kết quả bốc thăm để in tên các VĐV tham dự thi đấu như hình 4 và nạp thông tin cho chương trình bốc thăm.

Chuẩn bị chuyên môn

- Chuẩn bị các bảng theo dõi kết quả thi đấu cá nhân và đồng đội khi tiến hành thi đấu.

- **Tập huấn trọng tài:** Là nội dung quan trọng đảm bảo cho việc tổ chức giải đấu sau này. Thông thường, buổi tập huấn trọng tài có thể tổ chức ngay sau buổi họp thống nhất chuyên môn của giải.

Nếu như tại giải đấu có những thay đổi, bổ sung về luật thì nhất thiết phải đưa ra thảo luận, hướng dẫn thực hiện tại buổi tập huấn trọng tài. Đồng thời, tại buổi tập huấn này cần thiết phải đưa ra các chỉ dẫn cụ thể về vị trí quan sát, cách thức ghi nhận các lỗi kỹ thuật - đạo đức của VĐV trong ván đấu, hình thức xử lý tại bàn đấu, cách thức liên hệ với Tổng trọng tài... cũng như cách thức ghi nhận kết quả và những công việc mà trọng tài cần tiến hành trước (sắp xếp bàn - quân cờ, biển tên các VĐV thi đấu tại từng bàn theo kết quả bốc thăm, kiểm tra vị trí quân cờ, kiểm tra thời gian của đồng hồ chuyên dụng...) và sau ván đấu (ghi nhận kết quả, thu và nộp kết quả về Tổng trọng tài, khôi phục vị trí ban đầu của quân - bàn cờ và vị trí các kim trên đồng hồ chuyên dụng...).

Với sự thống nhất tại buổi họp chuyên môn, thì tại buổi tập huấn trọng tài cần phải có sự hướng dẫn cụ thể về các hình thức "phạt" khi các VĐV phạm lỗi kỹ thuật cũng như lỗi đạo đức. Với các lỗi kỹ thuật (chưa đến mức độ bị xử thua ngay lập tức) trọng tài cần ghi vào Biên bản thi đấu ngay.

Kết thúc nội dung tập huấn trọng tài cho mỗi giải đấu phải là sự tổng kiểm tra, rà soát lại toàn bộ công tác chuẩn bị trước giải đấu, bổ sung ngay những nội dung chưa hoàn thành theo kế hoạch chi tiết đã xây dựng ở trên. Khi đó, tập trung cho việc thực hiện vấn đề 2 của quá trình tổ chức thi đấu giải Cờ Vua - Tổ chức và điều hành giải đấu.

2.2 Tổ chức và điều hành giải đấu:

1

- Chuẩn bị cho ván đấu.

2

- Điều hành ván đấu:

3

- Tổng kiểm tra sự ghi nhận các kết quả ván đấu.

4

- Bốc thăm thi đấu cho vòng đấu sau.

5

- Thông báo kết quả bốc thăm và kết quả của vòng đấu.

2.2 Tổ chức và điều hành giải đấu:

Trong quá trình thực hiện vấn đề này, vai trò của các cán bộ chuyên môn Cờ Vua là chủ đạo. các công việc được tiến hành tuần tự ở từng vòng đấu và theo các bước sau:

- Bước 1: Chuẩn bị cho ván đấu. Ở đây, nhiệm vụ cơ bản thuộc về các trọng tài tại giải, dựa vào kết quả bốc thăm của mỗi vòng đấu, trọng tài bàn, trọng tài phụ trách các phòng thi đấu, trọng tài phụ trách các khu vực ngoài việc tuân thủ luật Cờ Vua, thì các trọng tài của mỗi giải đấu phải thực hiện các nhiệm vụ:

- + Gọi tên các VĐV tại mỗi bàn đấu về bàn thi đấu trước mỗi vòng đấu và tránh nhầm lẫn màu quân của các VĐV theo kết quả bốc thăm đã ấn định.
- + Kiểm tra vị trí bàn cờ, vị trí các quân cờ ở trạng thái ban đầu của mỗi bàn cờ.
- + Đặt thời gian kiểm tra trên đồng hồ chuyên dụng.

Sau đó mỗi ván đấu ngoài những quy định và nhiệm vụ trong các điều luật ở trên thì trọng tài còn có trách nhiệm:

- + Nộp lại các biên bản thi đấu của các đấu thủ sau khi đã kiểm tra lại sự ghi nhận kết quả ván đấu và kiểm tra các chữ ký cũng như đặt lại đồng hồ cho vòng đấu sau.

2.2 Tổ chức và điều hành giải đấu:

Bước 2: Điều hành ván đấu:

Quá trình điều hành ván đấu chủ yếu do các trọng tài bàn, song phải đặt dưới sự giám sát thường xuyên của các thành viên phụ trách chuyên môn trong Ban tổ chức cũng như sự theo dõi của Tổng trọng tài. Do tính chất thi đấu ván đấu Cờ Vua thường kéo dài trong điều kiện tĩnh lặng, mà trọng tài lại phải tập trung chú ý cao nên dễ gây ra buồn ngủ, cũng như gây ra sự thiếu tập trung, do vậy trọng tài có thể ngồi hoặc di chuyển quanh khu vực được phân công, song tránh đi lại quá nhiều hoặc đứng quá gần làm ảnh hưởng đến quá trình thi đấu của các đấu thủ. **Đặc biệt cần phải có sự tăng cường hỗ trợ giữa các trọng tài tại khu vực xảy ra hiện tượng bất thường.** Trong những trường hợp như vậy cần phải có ít nhất 2 trọng tài tại khu vực thi đấu đó, và 1 trọng tài tiến hành quan sát theo dõi chung về luật, về thời gian còn trọng tài thứ 2 tiến hành ghi biên bản hoặc đếm số nước đi theo luật định.

Việc xác nhận kết quả ván đấu giữa các đấu thủ cần được tiến hành nhanh, song phải đảm bảo không được làm ảnh hưởng đến các ván đấu ngay cạnh đó.

Nếu có thể, cần những đc trọng tài có chuyên môn cao về Cờ vua đến để trực tiếp xử lý.

2.2 Tổ chức và điều hành giải đấu:

Bước 3: Tổng kiểm tra sự ghi nhận các kết quả ván đấu. Đây là trách nhiệm chính của Tổng trọng tài và trọng tài thư ký, trọng tài kỹ thuật, độ chính xác về các kết quả ván đấu khi sử dụng chương trình bốc thăm là rất cao, do vậy không được có sự sai sót trong việc ghi nhận kết quả. Thông thường để tăng cường độ chính xác và tạo điều kiện cho việc kiểm tra kết quả ván đấu, tại mỗi bàn đấu sau khi ván đấu kết thúc các trọng tài bàn ngoài việc ghi nhận kết quả trong biên bản cần phải để lại dấu hiệu kết thúc ván đấu tại bàn cờ bằng cách:

- + Trong trường hợp Trắng thắng: Để quân Vua Trắng ở giữa bàn cờ.
- + Trong trường hợp Đen thắng: Để quân Vua Đen ở giữa bàn cờ.
- + Trong trường hợp hoà cờ: Để 2 quân Vua Trắng và Vua Đen ở giữa bàn cờ.

Dấu hiệu này được lưu giữ cho đến khi Tổng trọng tài kiểm tra xác định xong và tiến hành bốc thăm cho vòng đấu sau.

2.2 Tổ chức và điều hành giải đấu:

Bước 4: Bốc thăm thi đấu cho vòng đấu sau.

Sau khi có kết quả bốc thăm của vòng đấu tiếp theo, Thư ký cần ghi các ván đấu ra các Biên bản thi đấu về các bàn thi đấu. Thông thường các bàn có số thứ tự nhỏ (Bàn 1,2,3...) sẽ là các bàn thi đấu cho các đấu thủ ở nhóm dẫn đầu.

2.2 Tổ chức và điều hành giải đấu:

Bước 5: Thông báo kết quả bốc thăm và kết quả của vòng đấu. Sau khi tiến hành bốc thăm cần phải đưa kết quả bốc thăm vòng đấu sau đến tận các đội, đoàn để các VĐV biết rõ màu quân cũng như đấu thủ mà họ sẽ gặp ở vòng đấu sau. Đồng thời việc thông báo kết quả của từng vòng đấu là sự bắt buộc cần thiết phải làm. **Kết quả được thông báo ở các bảng** như ví dụ đã nêu ở mục 1.f của chương này.

Với tuần tự như trên được lặp lại ở mỗi vòng đấu cho đến hết vòng đấu cuối cùng. Mọi khiếu nại, thắc mắc nảy sinh trong quá trình tổ chức và điều hành giải cần phải được giải quyết ngay tránh sự nảy sinh không cần thiết làm ảnh hưởng đến quá trình bốc thăm cho vòng đấu sau đó.

Do đặc điểm của hoạt động trí lực với cường độ cao - kéo dài trong một ván đấu và kéo dài nhiều ngày trong một giải thi đấu, nên cần thiết phải có sự đảm bảo, dự phòng cần thiết về mặt Y tế. Tại mỗi giải đấu cần thiết phải có mặt của các Y - Bác sĩ với một số cơ sở thuốc dự phòng về các bệnh đường ruột, hô hấp, tim mạch.

2.3. Công tác tổng kết sau giải đấu

1

- Ghi nhận kết quả toàn giải và sắp xếp thứ hạng theo điều lệ.

2

- Tiến hành tổng kết chuyên môn của giải đấu.

3

- Công bố kết quả toàn giải và tiến hành trao thưởng.

4

- Họp tổng kết, rút kinh nghiệm về quá trình tổ chức giải.

2.3. Công tác tổng kết sau giải đấu

Nội dung của công tác này được bắt đầu khi vòng đấu cuối cùng của giải kết thúc, và thông thường được thực hiện theo tuần tự sau:

Bước 1: Ghi nhận kết quả toàn giải và sắp xếp thứ hạng theo điều lệ.

Trong đại đa số các trường hợp công việc này thuộc về Tổng trọng tài, các trọng tài chuyên môn, các trọng tài thư ký dưới sự giám sát và theo dõi của thành viên phụ trách chuyên môn trong Ban tổ chức giải. Công việc ghi nhận và tính toán, xếp hạng các bảng đấu cá nhân, đồng đội cần phải chính xác và cần thiết phải sử dụng các bảng theo dõi kết quả đã xây dựng từ trước.

Final Ranking after 9 Rounds

Rk.	SNo	Name	sex	FED	Rtgl	Club/City	Pts.	TB1	TB2	TB3	TB4	TB5	K	rtg+/-
1	33	CM Trần Đăng Minh Quang		HNO	1889	Hà Nội	7,0	0,0	37,5	54,0	6	4	20	117,0
2	3	GM Cao Sang		LDO	2469	Lâm Đồng	7,0	0,0	36,5	50,5	6	5	20	-13,6
3	9	FM Đặng Hoàng Sơn		HCM	2248	Quận 1	7,0	0,0	35,0	47,5	7	4	20	3,0
4	1	GM Nguyễn Ngọc Trường Sơn		CTH	2596	Cần Thơ	7,0	0,0	34,0	47,0	7	5	20	-26,6
5	6	IM Võ Thành Ninh		KGI	2315	Kiên Giang	6,5	1,0	35,5	50,0	5	5	20	1,4
6	23	CM Lê Hữu Thái		LDO	2091	Lâm Đồng	6,5	0,0	28,5	44,5	6	5	20	19,8
7	35	Võ Phạm Thiên Phúc		HCM	1828	Tp.Thủ Đức	6,0	0,0	34,5	57,0	5	4	20	88,0
8	46	CM Phạm Trần Gia Phúc		HCM	1682	Tân Phú	6,0	0,0	31,5	46,5	5	5	20	106,2
9	51	Đầu Khương Duy		HNO	1417	Hà Nội	6,0	0,0	31,0	48,5	6	4	20	118,0
10	2	GM Trần Tuấn Minh		HNO	2511	Hà Nội	5,5	0,0	31,0	51,0	5	4	20	-38,6
11	52	Võ Hoài Thương		TTH	0	Thừa Thiên - Huế	5,5	0,0	29,0	46,5	3	5		
12	20	FM Bùi Trọng Hào		CTH	2134	Cần Thơ	5,5	0,0	28,5	48,0	5	4	20	13,0
13	45	CM Bùi Huy Phước		BGI	1684	Bắc Giang	5,5	0,0	28,0	42,5	5	4	20	99,2
14	4	GM Nguyễn Văn Huy		HNO	2443	Hà Nội	5,5	0,0	27,5	42,0	5	4	20	-47,8
15	16	FM Trần Quốc Dũng		HCM	2208	Quận 1	5,5	0,0	27,0	42,0	4	4	20	-24,8
16	8	IM Nguyễn Văn Hải		HNO	2293	Hà Nội	5,5	0,0	24,0	41,0	5	4	20	-45,8
17	24	Nguyễn Phước Tâm		CTH	2073	Cần Thơ	5,0	0,0	30,0	48,5	4	4	20	-1,0
18	17	IM Phạm Chương		HCM	2206	Quận 1	5,0	0,0	29,0	46,5	4	4	20	-32,0
19	15	Trần Mạnh Tiến		CTH	2214	Cần Thơ	5,0	0,0	28,0	46,5	5	5	20	-34,6
20	13	IM Trần Minh Thăng		HNO	2220	Hà Nội	5,0	0,0	24,5	41,5	4	5	20	-20,2
21	11	IM Bảo Khoa		KGI	2226	Kiên Giang	5,0	0,0	24,0	40,0	5	4	20	-66,8
22	12	IM Dương Thế Anh		QDO	2221	Quân Đội	5,0	0,0	23,5	41,0	4	4	20	-46,0
23	21	Nguyễn Đức Việt		HNO	2119	Hà Nội	4,5	0,0	26,0	46,0	4	5	20	3,2
24	40	Đặng Anh Minh		HCM	1748	Quận 2	4,5	0,0	25,5	41,0	3	4	20	63,6
25	29	Nguyễn Huỳnh Tuấn Hải		DTH	1934	Đồng Tháp	4,5	0,0	25,0	44,0	4	4	20	36,2
26	41	Bành Gia Huy		HNO	1737	Hà Nội	4,5	0,0	22,5	42,5	4	4	20	64,4
27	42	Nguyễn Lâm Thiên		HCM	1709	Quận 4	4,5	0,0	20,5	37,5	3	5	20	73,4
28	50	Nguyễn Vương Tùng Lâm		HNO	1457	Hà Nội	4,5	0,0	20,0	36,5	3	5	20	83,4
29	31	CM Nguyễn Văn Toàn Thành		QDO	1928	Quân Đội	4,5	0,0	17,0	33,0	3	4	20	-3,8

2.3. Công tác tổng kết sau giải đấu

Bước 2: Tiến hành tổng kết chuyên môn của giải đấu.

Đây là công việc chính của trọng tài và các cán bộ phụ trách chuyên môn của Ban tổ chức giải. Công việc này là cần thiết không chỉ tại lễ bế mạc giải mà còn có giá trị trong việc tổ chức các giải đấu lần sau. Chúng ta có thể tham khảo 01 bản tổng kết chuyên môn dưới đây để rõ thêm về các nội dung cần thiết phải có trong bảng tổng kết chuyên môn của mỗi giải đấu.

2.3. Công tác tổng kết sau giải đấu

Bước 3: Công bố kết quả toàn giải và tiến hành trao thưởng. Sau khi đã hoàn tất mọi công việc chuẩn bị thì bước 3 mới được tiến hành (còn gọi là tổ chức lễ bế mạc giải) mà nội dung cơ bản là việc công bố kết quả của giải đấu, trao huy chương, cờ, phần thưởng... cho các cá nhân, đội, đoàn đạt thứ hạng cao tại giải đấu.

Tùy thuộc vào quy mô, tính chất của mỗi giải đấu mà nội dung này cần phải được tiến hành một cách trang nghiêm. Trong những giải lớn cần thiết phải xây dựng hẳn 1 chương trình của buổi lễ bế mạc giải.

2.3. Công tác tổng kết sau giải đấu

Bước 4: Họp tổng kết, rút kinh nghiệm về quá trình tổ chức giải. Thông thường tại các giải thi đấu Cờ Vua việc thực hiện xong bước 3 coi như là kết thúc và sau đó chỉ còn lại công việc của các cán bộ chuyên môn nhằm giải quyết các "hậu quả" còn tồn đọng trong giải đấu. Song điều cần thiết phải tiến hành trong quá trình tổ chức một giải Cờ Vua phải là sự thực hiện đầy đủ các bước của quá trình sau giải đấu - bao gồm cả bước 4 này. Mục đích của việc tiến hành bước này là sự tổng kết toàn diện về mọi mặt: Từ khâu chuẩn bị đến tổ chức giải, cũng như các công việc liên quan cấu thành nên giải đấu như: kinh phí, an ninh, y tế, điều kiện cơ sở vật chất, trọng tài... nhằm tìm ra các ưu nhược điểm để có thể áp dụng cũng như khắc phục ở những giải sau. Chỉ có việc tổng kết lại quá trình tổ chức giải đấu mới cho chúng ta có được những kinh nghiệm cần thiết trong quá trình tổ chức một giải đấu Cờ Vua sau đó.

